

NOBELOVA NAGRADA ZA FIZIOLOGIJU/MEDICINU za otkrića lijekova koji su značajno unaprijedili liječenje teških parazitarnih infekcija – malarije i filarioza

Gostovanje prof. dr. sc. Jasmine Vraneš, voditeljice Službe za kliničku mikrobiologiju NZJZ „Dr. Andrija Štampar“ u emisiji Oko znanosti, Hrvatski radio, Prvi program

O predavaču

Jasmina Vraneš diplomirala je 1984. godine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu gdje je magistrirala 1989. i doktorirala 1993. godine. Specijalist je medicinske/kliničke mikrobiologije i parazitologije od 1989. godine. Od 2007. godine redovita je profesorica na Katedri za medicinsku mikrobiologiju i parazitologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Utemeljiteljica je i prva pročelnica Katedre za bakteriologiju, virologiju i parazitologiju na Medicinskom fakultetu u Osijeku (1998. – 2003.). Od 2005. godine nadalje voditeljica je Službe za kliničku mikrobiologiju u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ u Zagrebu, gdje je 2004. godine osnovala i vodila Odjel za molekularnu mikrobiologiju. Usavršavala se je Zavodu za medicinsku mikrobiologiju i imunologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu (1997.) te na Zavodu za mikrobiologiju, imunologiju i molekularnu genetiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta Kentucky, SAD (2003.). U svojim istraživanjima proučavala je antimikrobnu kemoterapiju i patogenezu infektivnih bolesti. Dobitnica je više nagrada, među kojima se ističe nagrada Europskog društva za kliničku mikrobiologiju i infektivne bolesti za najbolji znanstveni projekt 1997. godine.

Ovogodišnji dobitnici

Nobelovu nagradu za fiziologiju ili medicinu podijelili su ove godine američko-irski znanstvenik William C. Campbell te japanski znanstvenik Satoshi Ōmura (polovica nagrade), i kineska znanstvenica Youyou Tu (druga polovica nagrade). Oni su revolucionizirali liječenje malarije i filarioza, endemskih tropskih bolesti koje se ubrajaju u najteže parazitarne infekcije i pogađaju najsiromašnije dijelove svijeta izazivajući tragične posljedice po život i zdravlje ljudi. Campbell i Ōmura nagradu su dobili za otkriće novog lijeka za liječenje parazitarnih infekcija avermektina, čiji je derivat ivermektin unaprijedio liječenje i značajno smanjio učestalost filarioza - riječne sljepoće i elefantijaze, a Youyou Tu nagradu je dobila za otkriće artemizina - lijeka koji je značajno smanjio smrtnost oboljelih od malarije. Ta dva otkrića osigurala su čovječanstvu snažno novo oružje u borbi protiv teških bolesti koje pogađaju na stotine miliona ljudi godišnje, a primjena ovih novih lijekova rezultirala je neprocjenjivom dobrobiti za čovječanstvo zbog unapređenja zdravlja i sprečavanja patnje ljudi.

O emisiji Oko znanosti

Emisija Oko znanosti otkriva novosti iz svijeta znanosti i tehnologije. Emitira se petkom u 11:12 sati na 1. programu Hrvatskoga radija. Predavanje u cijelosti možete poslušati na linku <http://radio.hrt.hr/prvi-program/ep/oko-znanosti/136964/>